

نیازی به گفتن نباشد که با شرط $\Delta > 0$ محور طول‌ها را در دو نقطه قطع کرده و از اون عبور می‌کنه. حال باید ببینیم سهمی داده‌شده کدام شرط را دارد:

$$\Delta = b^2 - 4ac = (-2m^2 + 1)^2 - 4(1)(m^2 + m^2 + \frac{1}{4})$$

$$= 4m^4 + 4m^2 + 1 - 4m^2 - 4m^2 - 1 = 0$$

$$x_S = \frac{-b}{2a} = \frac{2m^2 + 1}{2} > 0$$

می‌بینیم که شرط $\Delta = 0$ و $x_S > 0$ برقرار بوده و **گزینه‌ی ۳** درست است.

۳۳۸. گزینه ۱ رأس سهمی $y = ax^2 + bx + c$ زمانی روی محور y ها واقع می‌شود که $b = 0$ باشد (زیرا وقتی $x_S = \frac{-b}{2a} = 0$ می‌شود که $b = 0$ شده باشد). پس:

$$y = -2x^2 + (2m-1)x + 5 \xrightarrow{b=0} 2m-1=0 \Rightarrow m = \frac{1}{2}$$

$$\Rightarrow y = -2x^2 + 5$$

حالا باید سهمی $y = -2x^2 + 5$ را با خط $y = -2$ یا همان $y = 2$ تلاقی دهیم:

$$\begin{cases} y = -2x^2 + 5 \\ y = 2 \end{cases} \Rightarrow -2x^2 + 5 = 2 \Rightarrow -2x^2 = -3$$

$$\xrightarrow{+(-2)} x^2 = 1 \xrightarrow{\text{جذریگیر}} x = \pm 1$$

۳۳۹. گزینه ۴ تست تلاش می‌کند بگوید تابع درجه‌ی دوم $y = ax^2 - x + \frac{2}{3}$

حداقل مقداری برابر $y_{\min} = \frac{1}{4}$ دارد؛ زیرا $y \geq \frac{1}{4}$ به معنای $y_{\min} = \frac{1}{4}$ است. بنابراین اولاً باید $a > 0$ باشد تا تابع بتواند دارای حداقل مقدار شود (رد **گزینه‌های ۱ و ۲**). ثانیاً باید این مقدار حداقل (یعنی $\frac{1}{4}$) برابر $\frac{-\Delta}{4a}$ باشد:

$$\Delta = (-1)^2 - 4(a)(\frac{2}{3}) = 1 - \frac{8}{3}a$$

$$\frac{-\Delta}{4a} = \frac{1}{4} \Rightarrow \frac{\frac{8}{3}a - 1}{4a} = \frac{1}{4} \xrightarrow{\text{طرفین وسطین کن}} \frac{16}{3}a - 2 = 4a$$

$\Rightarrow \frac{16}{3}a - 4a = 2 \Rightarrow \frac{4}{3}a = 2 \xrightarrow{\times \frac{3}{4}} a = 2 \times \frac{3}{4} = \frac{3}{2}$

۳۴۰. گزینه ۴ نقطه‌ی مشترک نداشتن بین سهمی و خط به معنای عدم وجود ریشه در معادله‌ی تلاقی آن دو است:

$$\begin{cases} y = (2x+1)(x+8) \\ y = mx \end{cases} \xrightarrow{\text{معادله‌ی تلاقی}} (2x+1)(x+8) = mx$$

$$\xrightarrow{\text{ساده و مرتب کن}} 2x^2 + 17x + 8 - mx = 0 \Rightarrow 2x^2 + (17-m)x + 8 = 0$$

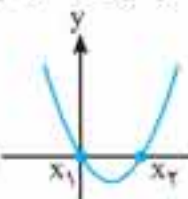
$$\xrightarrow{\text{حالا باید } \Delta \text{ این معادله رو منفی کنیم}} \Delta = (17-m)^2 - 4(2)(8) < 0$$

$$\Rightarrow (17-m)^2 - 64 < 0 \xrightarrow{\text{حل نامعادله}} (17-m)^2 < 64$$

$$\xrightarrow{\text{جذریگیر}} |17-m| < 8 \Rightarrow -8 < 17-m < 8$$

$$\xrightarrow{-17} -25 < -m < -9 \xrightarrow{\times(-1)} 9 < m < 25$$

۳۴۱. گزینه ۲ معادله‌ی $y = ax^2 - (a+2)x = 0$ دو ریشه به صورت $x_1 = 0$ و $x_2 = \frac{a+2}{a}$ دارد. حال با اندکی تجسم نموداری درمی‌یابیم برای این که نمودار این سهمی نتواند وارد ناحیه‌ی سوم شود، باید نمودار آن

به شکل x باشد. یعنی اولاً نمودار باید رو به بالا باز شود ($a > 0$). ثانیاً ریشه‌ی $x_2 = \frac{a+2}{a}$ معادله‌ی مربوطه مثبت باشد:

۳۳۵. گزینه ۲ مختصات رأس سهمی را به دست آورده و در خط $y = -x$ صدق می‌دهیم:

$$y = -2x^2 + bx - 2 \xrightarrow{\text{طول S}} x_S = \frac{-b}{2a} = \frac{-b}{2(-2)} = \frac{b}{4}$$

$$\xrightarrow{\text{در تابع قرار بده}} y_S = y(\frac{b}{4}) = -2(\frac{b}{4})^2 + b(\frac{b}{4}) - 2$$

$$= -2 \times \frac{b^2}{16} + \frac{b^2}{4} - 2 = -\frac{b^2}{8} + \frac{b^2}{4} - 2 = \frac{b^2}{8} - 2$$

حالا باید رابطه‌ی $y = -x$ یا $y + x = 0$ را با مختصات $S(\frac{b}{4}, \frac{b^2}{8} - 2)$

$$\frac{b^2}{8} - 2 + \frac{b}{4} = 0 \xrightarrow{\times 8} b^2 + 2b - 24 = 0$$

$$\xrightarrow{\text{تجزیه کن}} (b+6)(b-4) = 0 \Rightarrow \begin{cases} b+6=0 \\ \text{یا} \\ b-4=0 \end{cases}$$

$$\begin{cases} b = -6 \xrightarrow{\text{در این صورت}} S(\frac{b}{4}, \frac{b^2}{8} - 2) = (\frac{-6}{4}, \frac{36}{8} - 2) \\ = (-\frac{3}{2}, \frac{3}{2}) \checkmark \end{cases}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} \text{یا} \\ b = 4 \xrightarrow{\text{در این صورت}} S(\frac{b}{4}, \frac{b^2}{8} - 2) = (\frac{4}{4}, \frac{16}{8} - 2) \\ = (1, -1) \times \end{cases}$$

به نظر شما علت قبولی $b = -6$ و رد $b = 4$ در این تست چیست؟! بله علت قرار گرفتن رأس سهمی روی نیمساز ناحیه‌ی دوم (نه چهارم) است. درست است که هر نقطه روی خط $y = -x$ دارای طول و عرض قرینه است؛ اما نقاط روی این خط اگر در ناحیه‌ی دوم باشند، دارای طول منفی و عرض مثبت و اگر در ناحیه‌ی چهارم باشند، دارای طول مثبت و عرض منفی‌اند. طبق فرض سؤال، S روی $y = -x$ در ناحیه‌ی دوم قرار دارد. پس باید $x_S < 0$ و $y_S > 0$ باشد و از دو مقدار به دست آمده برای b فقط $b = -6$ این حالت را ایجاب می‌کند؛ بنابراین گزینه‌هایی که شامل ۴ هستند، رد می‌شوند.

۳۳۶. گزینه ۴

راهنمایی: در سهمی‌هایی به فرم کلی $y = a(x-h)^2 + k$ ریشه‌ی پرانتز (یعنی $x = h$) همان محور تقارن سهمی و مقدار تابع به ازای $x = 0$ (یعنی $y = ah^2 + k$) همان عرض از مبدأ سهمی است.

در این سؤال با توجه به نمودار تابع، خط $x = 2$ محور تقارن تابع بوده و $f(0) = -1$ است. بنابراین:

$$y = -2(x+2m-5)^2 + m+2n$$

$$\begin{cases} \text{ریشه‌ی پرانتز} = x+2m-5=0 \Rightarrow x = -2m+5=2 \Rightarrow m=1 \\ y(0) = -2(-2)^2 + m+2n = -1 \Rightarrow -8+1+2n = -1 \\ \Rightarrow 2n = 6 \Rightarrow n = 3 \end{cases}$$

حال با توجه به مقادیر m و n داریم:

$$y = mx^2 + nx + 1 = x^2 + 3x + 1$$

$$\begin{cases} x_S = \frac{-b}{2a} = \frac{-3}{2(1)} = -\frac{3}{2} \\ y_S = y(\frac{-3}{2}) = \frac{9}{4} - \frac{9}{2} + 1 = \frac{-9}{4} + 1 = \frac{-5}{4} \end{cases} \Rightarrow S(\frac{-3}{2}, \frac{-5}{4})$$

۳۳۷. گزینه ۳ می‌دانیم که نمودار سهمی $y = ax^2 + bx + c$ با شرط $\Delta = 0$ و $x_S = \frac{-b}{2a} > 0$ در نقطه‌ای به طول مثبت و با شرط $\Delta = 0$ و $x_S = \frac{-b}{2a} < 0$ در نقطه‌ای به طول منفی بر محور طول‌ها مماس می‌شود.

همچنین همواره این سهمی با شرط $\Delta < 0$ و $a < 0$ پایین‌تر از محور طول‌ها و با شرط $\Delta < 0$ و $a > 0$ بالاتر از محور طول‌ها قرار می‌گیرد. (شاید دیگه

۲۴۶. گزینه ۲ در اینجا ابتدا معادله‌ی داده شده را به صورت زیر مرتب می‌کنیم:

$$(3m-1)x^2 - 2x + (1-m^2) = 0$$

بنابراین: $S = \frac{-b}{a} = \frac{1}{4} \Rightarrow \frac{2}{3m-1} = \frac{1}{4}$ طرفین وسطین $\rightarrow 3m-1=8$

$\Rightarrow m=3$ در معادله بنار $\rightarrow 8x^2 - 2x - 8 = 0$

ثانیاً برای این که حاصل ضرب این دو ریشه برابر ۴ باشد، باید $P = \frac{c}{a} = \frac{-8}{8} = -1$

۲۴۷. گزینه ۴ اولاً برای این که معادله دارای دو ریشه‌ی حقیقی باشد، باید $\Delta > 0$ یعنی:

$$\Delta = \left(\frac{-1}{4}\right)^2 - 4\left(\frac{1}{4}\right)(m) > 0 \Rightarrow \frac{1}{16} - 2m > 0 \xrightarrow{+2m} 2m < \frac{1}{16}$$

$$\Rightarrow m < \frac{1}{32}$$

ثانیاً برای این که حاصل ضرب این دو ریشه برابر ۴ باشد، باید:

$$P = \frac{c}{a} = \frac{m}{\frac{1}{4}} = 4 \Rightarrow 2m = 4 \Rightarrow m = 2$$

اما می‌بینیم که این جواب در شرط $m < \frac{1}{32}$ صدق نمی‌کند؛ پس هیچ مقداری برای m نداریم.

این جوری هم ببین:

ابتدا از شرط $P = \frac{c}{a} = 4$ مقدار m را $(\frac{m}{\frac{1}{4}} = 4 \Rightarrow m = 2)$ یافته، سپس

شرط وجود دو جواب حقیقی (همان $\Delta > 0$) را به ازای $m = 2$ بررسی می‌کنیم:

$$\frac{x^2}{2} - \frac{x}{4} + 2 = 0 \Rightarrow \Delta = \frac{1}{16} - 4 < 0$$

در نتیجه معادله فاقد ریشه‌ی حقیقی است و $m = 2$ قابل قبول نیست!

۲۴۸. گزینه ۲ روش اول طبق مطالب گفته شده در درسنامه داریم:

$$|x' - x''| = \frac{\sqrt{\Delta}}{|a|} = \frac{\sqrt{(-4)^2 - 4 \times 1 \times 1}}{|1|} = \sqrt{12} = \sqrt{4 \times 3} = 2\sqrt{3}$$

روش دوم:

ابتدا توجه کنید که $S = x' + x'' = \frac{-b}{a} = 4$ و $P = x'x'' = \frac{c}{a} = 1$ حال

برای محاسبه‌ی عبارت خواسته شده با توجه به رابطه‌ی $|u| = \sqrt{u^2}$ داریم:

$$|x' - x''| = \sqrt{(x' - x'')^2} = \sqrt{x'^2 + x''^2 - 2x'x''}$$

$$= \sqrt{(x' + x'')^2 - 2x'x'' - 2x'x''} = \sqrt{(x' + x'')^2 - 4x'x''}$$

$$= \sqrt{S^2 - 4P} = \sqrt{16 - 4} = \sqrt{12} = \sqrt{4 \times 3} = 2\sqrt{3}$$

۲۴۹. گزینه ۳ شکی نیست که جواب معادله در معادله صدق می‌کند. از اینجا مقدار m به دست می‌آید:

$$-2x^2 + (m+1)x + m = 0 \xrightarrow{x=1} -2 + m + 1 + m = 0$$

$$\Rightarrow 2m = 2 \Rightarrow m = 1$$
 در معادله بنار $\rightarrow -2x^2 + 2x + 1 = 0$

$$\begin{cases} \alpha = 1 \\ \beta = \frac{c}{a} = \frac{1}{-2} \end{cases}$$

مجموع ضرایب صفر است

این جوری هم ببین: در معادله‌ی درجه‌ی دومی که یکی از ریشه‌هایش $\alpha = 1$ است، مجموع ضرایب صفر شده و ریشه‌ی دیگر معادله $\beta = \frac{c}{a}$ است:

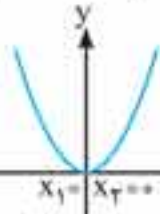
$$-2x^2 + (m+1)x + m = 0$$

$$\xrightarrow{\alpha=1} \text{مجموع ضرایب} = -2 + m + 1 + m = 0 \Rightarrow 2m = 2$$

$$\Rightarrow m = 1 \Rightarrow \text{ریشه‌ی دیگر} = \beta = \frac{c}{a} = \frac{m}{-2} = \frac{1}{-2}$$

$$x_2 = \frac{a+2}{a} > 0 \xrightarrow{\text{با توجه به این که } a > 0 \text{ است}} a+2 > 0 \Rightarrow a > -2$$

$$\xrightarrow{\text{با اعمال شرط } a > 0} a > 0$$

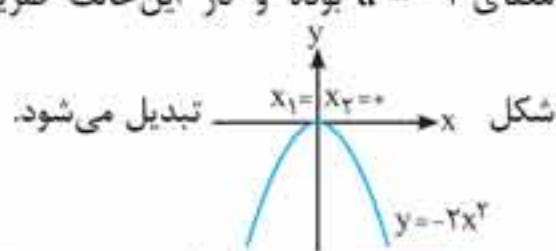
کمی اضافه‌تر: اگر می‌خواهید بدانید چرا حالت $x_2 = 0$ را که در

آن نیز نمودار سهمی وارد ناحیه‌ی سوم نشده است، در نظر نگرفتیم، باید

بگوییم که این حالت برای سهمی $y = ax^2 - (a+2)x$ غیرممکن است:

زیرا این حالت زمانی رخ می‌دهد که $x_2 = \frac{a+2}{2} = 0$ شود و آن نیز به

معنای $a = -2$ بوده و در این حالت ضریب x^2 منفی شده و نمودار به

۲۴۲. گزینه ۴ مختصات رأس سهمی در آن صدق می‌کند؛ بنابراین:

$$f(x) = x^2 + 2x - c \xrightarrow{f(-1)=3} 3 = (-1)^2 + 2(-1) - c$$

$$\Rightarrow 3 = -1 - c \Rightarrow c = -4$$

حالا باید با توجه به معادله‌ی سهمی $f(x) = x^2 + 2x + 4$ معادله‌ی

سهمی $y = f(2x-1)$ را (با جایگزین کردن $(2x-1)$ به جای x ها) به دست آورده و بعد مختصات رأسش را محاسبه کنیم:

$$y = f(2x-1) = (2x-1)^2 + 2(2x-1) + 4$$

$$\xrightarrow{\text{ساده‌کن}} 4x^2 - 4x + 1 + 4x - 2 + 4 \Rightarrow y = 4x^2 + 3$$

$$\Rightarrow x_S = \frac{-b}{2a} = \frac{0}{2(4)} = 0, \quad y_S = y(0) = 4(0)^2 + 3 = +3$$

$$\Rightarrow S(0, 3)$$

۲۴۳. گزینه ۳ در گزینه‌ها موقعیت سهمی نسبت به محور x ها بررسی

شده و می‌دانیم آنچه در این مورد اهمیت دارد، علامت Δ و علامت ریشه‌ها

(نقاط تلاقی با محور طول‌ها) است؛ بنابراین:

$$\Delta = b^2 - 4ac = (-2m)^2 - 4(m^2)(-1)$$

$$= 9m^2 + 4m^2 = 13m^2 \xrightarrow{m \neq 0} \Delta > 0 \Rightarrow \text{دو نقطه‌ی تلاقی دارد.}$$

$$\text{آن دو ریشه مختلف‌العلامت‌اند، پس سهمی در دو طرف مبدأ، محور طول‌ها را قطع می‌کند.}$$

۲۴۴. گزینه ۲ $\frac{1}{x_1} + \frac{1}{x_2} = \frac{x_1 + x_2}{x_1 x_2} = \frac{S}{P}$

برای معادله‌ی $2x^2 - 9x - 1 = 0$ داریم:

$$\begin{cases} S = x_1 + x_2 = -\frac{b}{a} = \frac{9}{2} \\ P = x_1 x_2 = \frac{c}{a} = -\frac{1}{2} \end{cases} \xrightarrow{\text{در}} \frac{1}{x_1} + \frac{1}{x_2} = \frac{\frac{9}{2}}{-\frac{1}{2}} = -9$$

۲۴۵. گزینه ۴ در معادله‌ی داده شده داریم:

$$2x^2 - 4x - 2 = 0 \xrightarrow{\begin{matrix} a=2, b=-4 \\ c=-2 \end{matrix}} \begin{cases} S = x_1 + x_2 = -\frac{b}{a} = \frac{4}{2} \\ P = x_1 x_2 = \frac{c}{a} = -\frac{2}{2} \end{cases}$$

$$\xrightarrow{\text{خواسته‌ی تست}} x_1^2 + x_2^2 = S^2 - 2P = \frac{16}{4} - 2\left(-\frac{2}{2}\right)$$

$$= \frac{16}{4} + \frac{4}{2} = \frac{16+12}{4} = \frac{28}{4}$$

$$x^2 - 20x + 64 = 0 \xrightarrow{\text{تجزیه کن}} (x-16)(x-4) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x_1 = 16 \\ x_2 = 4 \end{cases}$$

$$\Rightarrow \sqrt{x_1} + \sqrt{x_2} = \sqrt{16} + \sqrt{4} = 4 + 2 = 6$$

۳۵۵. گزینه ۴ اگر ریشه‌ها را α و β بنامیم، آن‌گاه:

$$\text{مجموع معکوس ریشه‌ها} = \frac{1}{\alpha} + \frac{1}{\beta} = \frac{\beta + \alpha}{\alpha\beta} = \frac{S}{P} = \frac{-b}{\frac{c}{a}} = \frac{-b}{c}$$

$$= \frac{-(\sqrt{3} + \sqrt{2} + 1)}{-(\sqrt{2} + 1)} = \frac{\sqrt{3} + \sqrt{2} + 1}{\sqrt{2} + 1} \times \frac{\sqrt{2} - 1}{\sqrt{2} - 1}$$

$$= \frac{(\sqrt{3} + \sqrt{2} + 1)(\sqrt{2} - 1)}{(\sqrt{2} + 1)(\sqrt{2} - 1)} = \frac{\sqrt{6} + 2 + \sqrt{2} - \sqrt{3} - \sqrt{2} - 1}{2 - 1}$$

$$= \sqrt{6} - \sqrt{3} + 1$$

۳۵۶. گزینه ۱ عکس یکدیگر بودن ریشه‌های معادله، یعنی $\alpha = \frac{1}{\beta}$ یا $\alpha\beta = 1$ پس:

$$P = \alpha\beta = \frac{c}{a} = \frac{3-a}{a-1} = 1 \xrightarrow{\text{طرفین وسطین}} 3-a = a-1$$

$$\Rightarrow 2a = 4 \Rightarrow a = 2$$

به دلیل وجود گزینه‌ی «۴»، حالا باید ببینیم که به ازای $a = 2$ معادله جواب حقیقی دارد یا خیر:

$$(a-1)x^2 + 2ax + 3-a = 0 \xrightarrow{a=2} x^2 + 4x + 1 = 0$$

$$\Rightarrow \Delta = 16 - 4 = 12 > 0 \quad \checkmark$$

پس معادله دارای ریشه‌ی حقیقی بوده و $a = 2$ قابل قبول است.

۳۵۷. گزینه ۳ همان‌طور که در درسنامه گفته شد، در معادله‌ی درجه‌ی دوم $ax^2 + bx + c = 0$ اگر یکی از ریشه‌ها λ برابر ریشه‌ی دیگر باشد،

آن‌گاه رابطه‌ی $\frac{b^2}{ac} = \frac{(\lambda+1)^2}{\lambda}$ بین ضرایب معادله و عدد λ برقرار است. بنابراین با توجه به رابطه‌ی بالا برای $\lambda = 3$ داریم:

$$\frac{(-4)^2}{k(k+2)} = \frac{(3+1)^2}{3} \Rightarrow \frac{16}{k^2+2k} = \frac{16}{3} \Rightarrow k^2+2k=3$$

$$\Rightarrow k^2+2k-3=0 \xrightarrow{\text{مجموع ضرایب صفر}} k=1 \text{ یا } k = \frac{c}{a} = -3$$

۳۵۸. گزینه ۳ با توجه به ضرایب معادله، حاصل ضرب دو ریشه قابل محاسبه بوده و در نتیجه... $\alpha\beta = \frac{-1}{3}$

$$\xrightarrow{\alpha = \frac{2}{3}} \frac{2}{3} \times \beta = \frac{-1}{3} \xrightarrow{\times \frac{3}{2}} \beta = \frac{-1}{3} \times \frac{3}{2} = \frac{-1}{2}$$

۳۵۹. گزینه ۳ عبارت داده‌شده بر حسب ریشه‌های معادله همان اتحاد مکعب دو جمله‌ای است:

$$\alpha^3 + 3\alpha^2\beta + 3\alpha\beta^2 + \beta^3 = (\alpha + \beta)^3 = S^3 = \left(\frac{-b}{a}\right)^3$$

$$= (-2)^3 = -27$$

۳۶۰. گزینه ۴ با توجه به ضرایب معادله، حاصل جمع ریشه‌ها قابل محاسبه است؛ کار را با همین شروع می‌کنیم:

$$\alpha + \beta = \frac{-b}{a} = \frac{-2}{1} \Rightarrow \alpha + \beta = -2 \Rightarrow \alpha = -\beta - 2$$

حالا در رابطه‌ی داده‌شده به جای α قرار می‌دهیم $\alpha = -\beta - 2$:

$$(-\beta - 2)^2 + 2\beta^2 + 4\beta(-\beta - 2) + 4 = 0 \Rightarrow$$

$$\beta^2 + 4\beta + 4 + 2\beta^2 - 4\beta^2 - 8\beta + 4 = 0 \Rightarrow -4\beta + 8 = 0$$

$$\Rightarrow 4\beta = 8 \Rightarrow \beta = 2 \xrightarrow{\text{گزینه ۴}} \alpha = -2 - 2 = -4 \Rightarrow \alpha\beta = -8$$

۳۵۰. گزینه ۱

از ویژگی «حاصل ضرب صفر» ($AB = 0 \Rightarrow A = 0$ یا $B = 0$) استفاده کرده و داریم:

$$(2x+1)(3x^2-7x+1) = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} 2x+1=0 \Rightarrow x = \frac{-1}{2} \text{ (یک ریشه)} \\ \text{یا} \\ 3x^2-7x+1=0 \xrightarrow{\text{بدون حل}} P = \alpha\beta = \frac{c}{a} = \frac{1}{3} \end{cases}$$

(تضمین وجود دو ریشه $\Rightarrow \Delta = 49 - 12 > 0$)

$$\Rightarrow \text{حاصل ضرب سه ریشه} = \left(\frac{-1}{2}\right)\left(\frac{1}{3}\right) = \frac{-1}{6}$$

به نظر شما مجموع ریشه‌های معادله چقدر است؟

۳۵۱. گزینه ۴ هدف سؤال، محاسبه‌ی مقدار $\sqrt{\alpha} + \sqrt{\beta}$ است. اما پیش از شروع بهتر است به کمک ضرایب معادله مقادیر S و P را به دست آوریم:

$$2x^2 - (m+1)x + \frac{1}{\lambda} = 0 \Rightarrow \begin{cases} S = \alpha + \beta = \frac{-b}{a} = \frac{m+1}{2} \\ P = \alpha\beta = \frac{c}{a} = \frac{1}{16} \end{cases}$$

$$\text{حالا: } \sqrt{\alpha} + \sqrt{\beta} = \sqrt{(\sqrt{\alpha} + \sqrt{\beta})^2} = \sqrt{(\alpha + \beta) + 2\sqrt{\alpha\beta}}$$

$$\xrightarrow{\text{به توان ۲ برسیم}} \sqrt{\frac{m+1}{2} + \frac{1}{16}} = 2 \Rightarrow \frac{m+1}{2} + \frac{1}{16} = 4$$

$$\Rightarrow \frac{m+1}{2} = \frac{7}{2} \Rightarrow m+1 = 7 \Rightarrow m = 6$$

توجه: مطابق با مطالب درسنامه، می‌توانستیم به کمک فرمول

$$\sqrt{\alpha} + \sqrt{\beta} = \sqrt{S + 2\sqrt{P}}$$

۳۵۲. گزینه ۲

راهنبرد: هرگاه در معادله‌ی درجه‌ی دو، دلتای معادله، مربع کامل باشد یا به عبارتی دارای جذر کامل باشد، لازم نیست از رابطه‌ی بین ریشه‌ها استفاده شود. در این حالت ریشه‌های معادله را حساب کرده، سپس خواسته‌ی سؤال را محاسبه کنید.

الان در چنین وضعی هستیم:

$$x^2 - x - 2 = 0 \xrightarrow{\substack{a+c=b \\ \alpha < \beta}} \begin{cases} \alpha = -1 \\ \beta = \frac{-c}{a} = 2 \end{cases}$$

$$\Rightarrow 5\alpha^2 + 7\beta^2 = 5(-1)^2 + 7(2)^2 = 5 + 28 = 33$$

۳۵۳. گزینه ۳ روش اول ریشه‌های معادله را α و β می‌نامیم و داریم:

$$\alpha = \beta + 2 \xrightarrow{\text{به طرفین اضافه کن}} \alpha + \beta = 2\beta + 2$$

$$\xrightarrow{\text{از روی ضرایب معادله}} 4 = 2\beta + 2 \Rightarrow 2\beta = 2 \Rightarrow \beta = 1$$

$$\alpha + \beta = \frac{1}{2} = 4$$

$$\xrightarrow{\text{در معادله قرار بده}} 2(1)^2 - 8(1) + m = 0 \Rightarrow m = 6$$

روش دوم طبق نکته‌ی درسنامه، اگر ریشه‌ی یک معادله k واحد از ریشه‌ی دیگر بیشتر یا کمتر باشد، داریم:

$$\Delta = k^2 a^2$$

در این سؤال $k = 2$ بوده و داریم:

$$\begin{cases} \Delta = (-8)^2 - 4 \times 2 \times m = 64 - 8m \\ k = 2, a = 2 \end{cases}$$

$$\xrightarrow{\text{گزینه ۳}} 64 - 8m = (2)^2 (2)^2 \Rightarrow 64 - 8m = 16 \Rightarrow m = 6$$

۳۵۴. گزینه ۱ در این مسئله دلتای معادله جذر کامل دارد و ریشه‌ها به راحتی قابل محاسبه‌اند. نگاه کنید:

بنابراین $\alpha = 2$ و $\beta = 3$ ریشه‌های این معادله بوده و...

$$\alpha^2 + \beta^2 = (2)^2 + (3)^2 = 4 + 9 = 13$$

همان‌طور که می‌بینید بدون توجه به مقدار m توانستیم سؤال رو حل کنیم! **۳۶۶. گزینه ۳** اگر α و β ریشه‌های معادله باشند، آن‌گاه طبق فرض تست

$$\alpha + \beta = \frac{-b}{a} = 6 \text{ و } \alpha = \beta^2$$

$$\alpha + \beta = 6 \text{ و } \alpha\beta = \frac{c}{a} = m + 5$$

و $\alpha = \beta^2$ مقدار ریشه‌ها را یافته، سپس به کمک رابطه‌ی $\alpha\beta = m + 5$ مقدار m را پیدا کنیم. **نگاه کن:**

$$\begin{cases} \alpha = \beta^2 \\ \alpha + \beta = 6 \end{cases} \Rightarrow \beta^2 + \beta - 6 = 0 \xrightarrow{\text{تجزیه}} (\beta + 3)(\beta - 2) = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} \beta + 3 = 0 \Rightarrow \beta = -3 \\ \beta - 2 = 0 \Rightarrow \beta = 2 \end{cases} \xrightarrow{\alpha = \beta^2} \begin{cases} \alpha = 9 \\ \alpha = 4 \end{cases}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} \alpha\beta = -27 \\ \alpha\beta = 8 \end{cases} \xrightarrow{\alpha\beta = m+5} \begin{cases} m+5 = -27 \Rightarrow m = -32 \\ m+5 = 8 \Rightarrow m = 3 \end{cases}$$

که فقط $m = -32$ در گزینه‌ها دیده می‌شود!

۳۶۷. گزینه ۱ با توجه به اتحاد $(\sqrt{3}-1)^2 = 4 - 2\sqrt{3}$ ، ضریب x^2 را ساده می‌کنیم و در معادله‌ی مرتب‌شده مقدار S را پیدا می‌کنیم و...

$$\sqrt{4 - 2\sqrt{3}} = \sqrt{(\sqrt{3}-1)^2} = |\sqrt{3}-1| = \sqrt{3}-1$$

$$\Rightarrow (\sqrt{3}-1)x^2 + (1-\sqrt{3})x - 17 = 0$$

$$\Rightarrow S = \alpha + \beta = \frac{-b}{a} = \frac{-(1-\sqrt{3})}{(\sqrt{3}-1)} = \frac{(\sqrt{3}-1)}{(\sqrt{3}-1)} = 1$$

$$\Rightarrow \alpha + \beta = 1 \Rightarrow \alpha = -\beta + 1$$

با توجه به رابطه‌ی * یکی از ریشه‌ها از قرینه‌ی ریشه‌ی دیگر، ۱ واحد بیشتر!

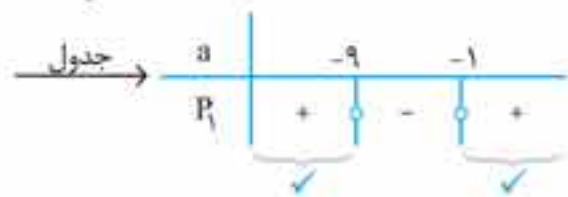
۳۶۸. گزینه ۱ باید معادله‌ی $f(x) = 0$ دو ریشه‌ی منفی داشته باشد. این زمانی محقق می‌شود که به‌طور همزمان داشته باشیم: $\Delta > 0, P > 0, S < 0$

$$\Delta > 0 \Rightarrow (a+3)^2 - 4(-1)(a) > 0 \Rightarrow a^2 + 6a + 9 + 4a > 0$$

$$\Rightarrow \boxed{a^2 + 10a + 9} > 0$$

$$\xrightarrow{\text{تعیین علامت } P_1} P_1 = a^2 + 10a + 9 = (a+1)(a+9) = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} a+1=0 \Rightarrow a=-1 \\ a+9=0 \Rightarrow a=-9 \end{cases}$$

$$\xrightarrow{\text{می‌خواهیم } P_1 > 0} a < -9 \text{ یا } a > -1$$

$$P = \frac{c}{a} > 0 \Rightarrow \frac{-1}{a} > 0 \xrightarrow{\text{صورت کسر منفیه برای مثبت شدن کسر}} a < 0$$

$$S = \frac{-b}{a} < 0 \Rightarrow \frac{-(a+3)}{a} < 0 \xrightarrow{\text{قرینه کن}} \boxed{\frac{a+3}{a}} > 0$$

$$\xrightarrow{\text{تعیین علامت } P_2} \begin{cases} a+3=0 \Rightarrow a=-3 \\ a=0 \end{cases}$$

۳۶۱. گزینه ۳ برای ریشه‌های α و β ، جذر معکوس ریشه‌ها، یعنی

$$\sqrt{\frac{1}{\beta}} = \frac{1}{\sqrt{\beta}} \text{ و } \sqrt{\frac{1}{\alpha}} = \frac{1}{\sqrt{\alpha}} \text{ پس:}$$

$$\text{مجموع جذر ریشه‌ها} = A = \frac{1}{\sqrt{\alpha}} + \frac{1}{\sqrt{\beta}} = \frac{\sqrt{\alpha} + \sqrt{\beta}}{\sqrt{\alpha} \cdot \sqrt{\beta}}$$

$$= \frac{\sqrt{S+2\sqrt{P}}}{\sqrt{P}} \xrightarrow{\text{با توجه به ضرایب معادله } S=4, P=2} A = \frac{\sqrt{4+2\sqrt{2}}}{\sqrt{2}}$$

$$= \sqrt{\frac{4+2\sqrt{2}}{2}} = \sqrt{\frac{4}{2} + \frac{2\sqrt{2}}{2}} = \sqrt{2+\sqrt{2}}$$

روابط $\sqrt{\alpha} + \sqrt{\beta} = \sqrt{S+2\sqrt{P}}$ و $\sqrt{\alpha} - \sqrt{\beta} = \sqrt{S-2\sqrt{P}}$ را بین ریشه‌های معادله‌ی درجه‌ی دوم به خاطر بسپارید!

۳۶۲. گزینه ۳ داشتن دو ریشه‌ی مساوی در یک معادله‌ی درجه‌ی دوم به معنای داشتن ریشه‌ی تکراری یا مضاعف بوده و شرطش این است که دلتای آن

$$\text{معادله صفر شود. } x(2x-5) = a \xrightarrow{\text{ساده و مرتب کن}} 2x^2 - 5x = a$$

$$\Rightarrow 2x^2 - 5x - a = 0 \Rightarrow \Delta = (-5)^2 - 4(2)(-a) = 0$$

$$\Rightarrow 25 + 8a = 0 \Rightarrow 8a = -25 \Rightarrow a = \frac{-25}{8}$$

$$\xrightarrow{\text{در معادله قرار بده}} 2x^2 - 5x + \frac{25}{8} = 0$$

$$\xrightarrow{\text{فرمول ریشه‌ی مضاعف}} x = \frac{-(-5)}{2(2)} = \frac{5}{4}$$

این جوری هم ببین: تست فقط مقدار ریشه‌ی مضاعف رو خواسته و ما می‌دانیم

که در معادله‌ی درجه‌ی دوم $ax^2 + bx + c = 0$ مقدار ریشه‌ی مضاعف از

$$\text{دستور } x = x_S = \frac{-b}{2a} \text{ به دست می‌آید:}$$

$$x(2x-5) = a \Rightarrow 2x^2 - 5x - a = 0$$

$$\xrightarrow{\text{بدون توجه به مقدار } a} x = x_S = \frac{-(-5)}{2(2)} = \frac{5}{4} \text{ (ریشه‌ی مضاعف معادله)}$$

۳۶۳. گزینه ۲ با کمی توجه به رابطه‌ی داده‌شده و مقایسه‌ی آن با

معادله‌ی درجه‌ی دوم درمی‌یابیم که برقراری رابطه‌ی $c + 2b + 4a = 0$ بین

ضرایب معادله‌ی $ax^2 + bx + c = 0$ به معنای این است که عدد $x = 2$

یکی از ریشه‌های آن است؛ زیرا با جایگزین کردن $x = 2$ در معادله دقیقاً به

رابطه‌ی $4a + 2b + c = 0$ می‌رسیم. حال اگر ریشه‌ی دیگر معادله را β بنامیم

و از رابطه‌ی حاصل ضرب ریشه‌ها $(P = \alpha\beta = \frac{c}{a})$ استفاده کنیم، داریم:

$$\alpha\beta = \frac{c}{a} \xrightarrow{\frac{\alpha=2}{\beta=?}} 2\beta = \frac{c}{a} \Rightarrow \beta = \frac{c}{2a}$$

۳۶۴. گزینه ۲ از آنجا که اشتباه در ضریب x بوده، عدد ثابت C و ضریب

x^2 درست هستند و با توجه به ریشه‌های معادله‌ی دوم و رابطه‌ی حاصل ضرب

$$P = \frac{c}{a} = \frac{c}{1} = c = -2 \times 2 = -4$$

ریشه‌ها می‌توان نوشت:

$$\xrightarrow{\text{در معادله‌ی اصلی قرار بده}} x^2 - 14x - 4 = 0$$

$$\xrightarrow{\text{تجزیه کن}} (x-10)(x-4) = 0$$

$$\xrightarrow{\text{ویژگی حاصل ضرب صفر}} \begin{cases} x-10=0 \Rightarrow x=10 \\ \text{یا} \\ x-4=0 \Rightarrow x=4 \end{cases}$$

۳۶۵. گزینه ۱ در معادله‌ی درجه‌ی دوم داده‌شده ضرایب a و b معلوم

بوده و با توجه به رابطه‌ی حاصل جمع ریشه‌ها داریم:

$$\alpha + \beta = \frac{-b}{a} = 5 \xrightarrow{\alpha=2} 2 + \beta = 5 \Rightarrow \beta = 3$$

۳۷۲. گزینه ۴ برای حل این تست، به جای این که حاصل $(\sqrt{\alpha} + \sqrt{\beta})$

و $|\sqrt{\alpha} - \sqrt{\beta}| = \sqrt{S+2\sqrt{P}}$ را به‌طور جداگانه از روابط

$|\sqrt{\alpha} - \sqrt{\beta}| = \sqrt{S-2\sqrt{P}}$ محاسبه کرده و جمع کنیم، فرض می‌کنیم

$\alpha > \beta$ و در نتیجه $\sqrt{\alpha} > \sqrt{\beta}$ داریم:

$$A = \sqrt{\alpha} + \sqrt{\beta} + |\sqrt{\alpha} - \sqrt{\beta}|$$

$$= \sqrt{\alpha} + \sqrt{\beta} + \sqrt{\alpha} - \sqrt{\beta} = 2\sqrt{\alpha}$$

یعنی حاصل، دو برابر جذر ریشه‌ی بزرگ‌تر معادله است. حالا کافی است معادله را حل کرده و ریشه‌ی بزرگ‌تر آن را به‌دست آوریم:

$$2x^2 - (\sqrt{5} + 2)x + \sqrt{5} = 0 \xrightarrow{a+b+c=0} \begin{cases} \beta = 1 \\ \alpha = \frac{c}{a} = \frac{\sqrt{5}}{2} \end{cases}$$

$$\xrightarrow{\alpha > \beta} A = 2\sqrt{\alpha} = 2\sqrt{\frac{\sqrt{5}}{2}} = (\sqrt{2})^2 \times \frac{\sqrt{\sqrt{5}}}{\sqrt{2}}$$

$$= \sqrt{2} \times \sqrt{\sqrt{5}} = \sqrt[4]{2^2 \times \sqrt{5}} = \sqrt[4]{20}$$

۳۷۳. گزینه ۲ ابتدا مقدار $P = x_1 x_2$ و $S = x_1 + x_2$ را به کمک ضرایب معادله به‌دست آورده، سپس شرط تشکیل دنباله‌ی حسابی را اعمال می‌کنیم:

$$S = x_1 + x_2 = \frac{-b}{a} = m, P = x_1 x_2 = \frac{c}{a} = 2$$

$$\text{دنباله‌ی حسابی: } 4, m, 2 \Rightarrow 2m = 4 + 2 = 6 \Rightarrow m = \frac{6}{2} = 3$$

یادآوری: اگر a, b, c جملات متوالی دنباله‌ی حسابی باشند، آن‌گاه

رابطه‌ی $2b = a + c$ بین آن‌ها برقرار است.

۳۷۴. گزینه ۲ اگر ریشه‌ها را α و β بگیریم، بر اساس آنچه سؤال بیان می‌کند،

$$2\alpha = \frac{\beta}{2} + 1 \xrightarrow{\times 2} 4\alpha = \beta + 2 \xrightarrow{+\alpha} 5\alpha = (\alpha + \beta) + 2$$

$$\xrightarrow{\text{از ضرایب معادله}} \frac{5\alpha}{\alpha + \beta = \frac{10}{4} = \frac{5}{2}} = \frac{9}{2} \Rightarrow \alpha = \frac{9}{10}$$

ریشه‌ی معادله در معادله صدق می‌کند، پس:

$$4\left(\frac{9}{10}\right)^2 - 10\left(\frac{9}{10}\right) + 2m = 0 \Rightarrow \frac{81}{25} - 9 + 2m = 0$$

$$\Rightarrow 2m = 9 - \frac{81}{25} = \frac{144}{25} \xrightarrow{\div 2} m = \frac{144}{50} \times \frac{2}{2} = \frac{288}{100} = \frac{2}{11}$$

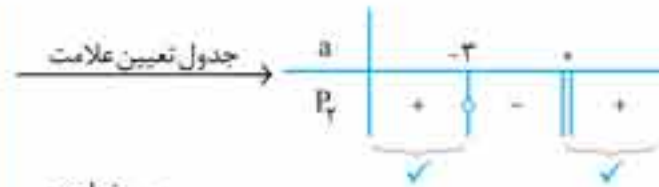
۳۷۵. گزینه ۳ در چنین سؤال‌هایی با قرار دادن α و β در معادله

(به‌عنوان ریشه‌های معادله) روابط را به گونه‌ای می‌سازیم که ما را به سمت جواب هدایت کند. در اینجا داریم:

$$x^2 - 5x + 2 = 0 \Rightarrow \begin{cases} \alpha^2 - 5\alpha + 2 = 0 \Rightarrow \alpha^2 + 2 = 5\alpha \\ \xrightarrow{\text{جای‌گذاری در } \Lambda} \frac{\alpha}{\alpha^2 + 2} = \frac{\alpha}{5\alpha} = \frac{1}{5} \\ \beta^2 - 5\beta + 2 = 0 \\ \xrightarrow{\text{رو اضافه‌کن}} \beta^2 - 6\beta + 7 = -\beta + 5 \\ \xrightarrow{\text{جای‌گذاری در } \Lambda} \frac{\beta - 5}{\beta^2 - 6\beta + 7} = \frac{\beta - 5}{-\beta + 5} \\ = \frac{(\beta - 5)}{-(\beta - 5)} = -1 \end{cases}$$

$$A = \frac{1}{5} - (-1) = \frac{1}{5} + 1 = \frac{6}{5}$$

بنابراین:

جدول تعیین علامت $\rightarrow$ $a > 0$ یا $a < -3$

در نهایت $\rightarrow$ مجموعه مقادیر $a = 1 \cap 2 \cap 3 = \{a \mid a < -9\}$

۳۶۹. گزینه ۱ با در نظر گرفتن شرط دو ریشه‌ی حقیقی و مثبت، داریم:

$$\text{شرط‌ها} \rightarrow \begin{cases} \Delta > 0 & 1 \\ P > 0 & 2 \\ S > 0 & 3 \end{cases}$$

$$x^2 + (m-2)x + m+1 = 0$$

$$1) \Delta = b^2 - 4ac = (m-2)^2 - 4 \times 1 \times (m+1) > 0$$

$$\xrightarrow{\text{انحاد روابط}} m^2 - 4m + 4 - 4m - 4 > 0 \Rightarrow m^2 - 8m > 0 \Rightarrow m < 0 \text{ یا } m > 8$$

که این رابطه برای تمامی مقادیر m به‌جز صفر برقرار است، یعنی:

$$\mathbb{R} - \{0\} \quad 1$$

$$2) P = \frac{c}{a} = m+1 > 0 \Rightarrow m > -1 \quad 2$$

$$3) S = -\frac{b}{a} = -(m-2) > 0 \Rightarrow -m+2 > 0 \Rightarrow m < 2 \quad 3$$

$$\text{جواب نهایی} = 1 \cap 2 \cap 3 = (-1, 0)$$

۳۷۰. گزینه ۱ اگر α و β را ریشه‌ها یا صفرهای تابع بنامیم، آن‌گاه با کم

کردن نیم واحد از این صفرها به اعداد $(\alpha - \frac{1}{2})$ و $(\beta - \frac{1}{2})$ می‌رسیم و برای

حاصل ضرب آن‌ها داریم: $(\alpha - \frac{1}{2})(\beta - \frac{1}{2}) = \alpha\beta - \frac{1}{2}\alpha - \frac{1}{2}\beta + \frac{1}{4}$

$$= \alpha\beta - \frac{1}{2}(\alpha + \beta) + \frac{1}{4}$$

$$\xrightarrow{\text{در تابع } f(x)} \frac{\alpha\beta - \frac{1}{2}(-2) + \frac{1}{4}}{(\alpha + \beta = -2)} = \alpha\beta + \frac{2}{2} + \frac{1}{4} = \alpha\beta + \frac{5}{4}$$

یعنی به حاصل ضرب ریشه‌ها $\frac{5}{4}$ اضافه می‌شود.

۳۷۱. گزینه ۱ با توجه به ضرایب معادله‌ی $x^2 + bx + b = 0$ داریم:

$$S = \frac{-b}{a} = -b, P = \frac{c}{a} = b$$

حالا سعی می‌کنیم رابطه‌ی داده‌شده را بر حسب S و P بنویسیم و...

$$\frac{2}{\alpha} + \frac{3}{\beta} = 1 \xrightarrow{\text{مخرج مشترک بگیر}} \frac{2\beta + 3\alpha}{\alpha\beta} = 1$$

$$\xrightarrow{\text{در صورت کسر } S \text{ رو بساز}} \frac{(2\beta + 3\alpha) + \alpha}{\alpha\beta} = 1 \Rightarrow \frac{2(\alpha + \beta) + \alpha}{\alpha\beta} = 1$$

$$\frac{\alpha + \beta = S = -b}{\alpha\beta = P = b} \rightarrow \frac{-2b + \alpha}{b} = 1 \xrightarrow{\times b (b \neq 0)} -2b + \alpha = b$$

$$\xrightarrow{+2b} \alpha = 3b \text{ (یک ریشه‌ی معادله)}$$

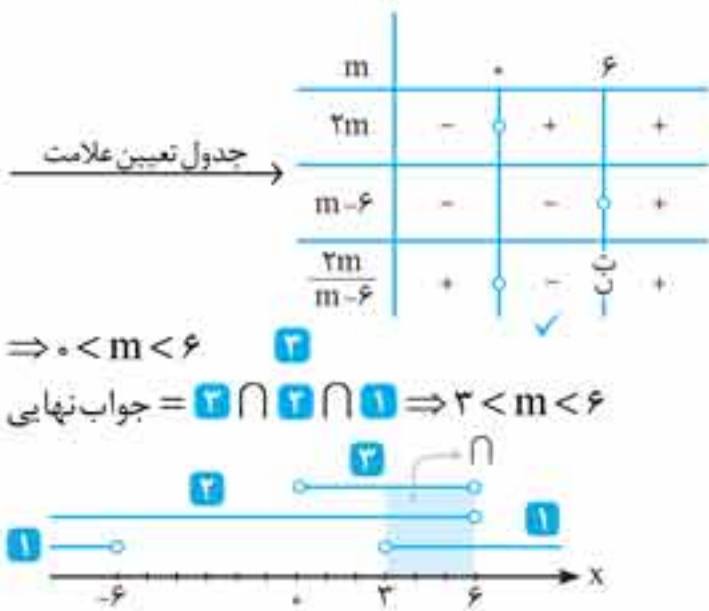
$$\xrightarrow{\text{در معادله قرار بده}} (3b)^2 + b(3b) + b = 0 \Rightarrow 9b^2 + 3b^2 + b = 0$$

$$\Rightarrow 12b^2 + b = 0 \xrightarrow{\text{فاکتور بگیر}} b(12b + 1) = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} b = 0 \quad * \text{ (چرا؟)} \\ \text{یا} \end{cases}$$

$$\begin{cases} 12b + 1 = 0 \Rightarrow b = -\frac{1}{12} \quad \checkmark \end{cases}$$

۲۸۰. گزینه ۲

$$\begin{cases} \alpha = 1 - \sqrt{2} \\ \beta = 1 + \sqrt{2} \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} S = \alpha + \beta = (1 - \sqrt{2}) + (1 + \sqrt{2}) = 2 \\ P = \alpha\beta = (1 - \sqrt{2})(1 + \sqrt{2}) = 1^2 - (\sqrt{2})^2 \\ = 1 - 2 = -1 \end{cases}$$

$$x^2 - Sx + P = 0 \rightarrow x^2 - 2x - 1 = 0$$

کمی اضافه تر: اگر معادله‌ی $x^2 - 2x - 1 = 0$ در گزینه‌ها وجود نداشته باشد، به جای آن می‌توان هر مضربی از معادله را به‌عنوان معادله‌ی موردنظر معرفی کرد. برای مثال به جای همین معادله‌ی $x^2 - 2x - 1 = 0$ می‌توان هر یک از معادله‌های $-2x^2 + 4x + 2 = 0$ یا $\frac{x^2}{3} - \frac{2}{3}x - \frac{1}{3} = 0$ را معرفی کرد.

۲۸۱. گزینه ۱ معادله‌ی درجه‌ی دومی با $S = -1/5$ و $P = -7$ تشکیل می‌دهیم و آن را حل می‌کنیم:

$$x^2 - Sx + P = 0 \Rightarrow x^2 + 1/5x - 7 = 0$$

ابتدا در ۵ ضرب می‌کنیم تا ساده‌تر بشود

$$5x^2 + x - 35 = 0$$

از Δ برو

$$x = \frac{-1 \pm \sqrt{1 + 700}}{10} = \frac{-1 \pm 27}{10}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} \alpha = \frac{-1 + 27}{10} = \frac{26}{10} = \frac{13}{5} \\ \beta = \frac{-1 - 27}{10} = \frac{-28}{10} = \frac{-14}{5} \end{cases}$$

۲۸۲. گزینه ۲ با توجه به فرض سؤال $S = 2\sqrt{3}$ و $P = -1$ از طرفی معادله‌ی موردنظر به‌صورت $x^2 - Sx + P = 0$ است؛ پس:

$$x^2 - 2\sqrt{3}x - 1 = 0 \xrightarrow{\times \sqrt{3}} \sqrt{3}x^2 - 6x - \sqrt{3} = 0$$

۲۸۳. گزینه ۲ ریشه‌های معادله با ضرایب معلوم $3x^2 + 7x + 1 = 0$ را α و β و ریشه‌های معادله‌ی $x^2 + ax + b = 0$ را x_1 و x_2 می‌نامیم. بر اساس گفته‌ی تست $x_1 = \alpha + 1$ و $x_2 = \beta + 1$ است. از طرفی با توجه به ضرایب معادله‌ی $3x^2 + 7x + 1 = 0$ ، $\alpha + \beta = \frac{-7}{3}$ و $\alpha\beta = \frac{c}{a} = \frac{1}{3}$ است.

حال معادله‌ی درجه‌ی دوم با ریشه‌های x_1 و x_2 را به‌صورت زیر تشکیل می‌دهیم:

$$S = x_1 + x_2 = (\alpha + 1) + (\beta + 1) = (\alpha + \beta) + 2 = \frac{-7}{3} + 2 = \frac{-1}{3}$$

$$P = x_1 x_2 = (\alpha + 1)(\beta + 1) = \alpha\beta + \alpha + \beta + 1 = \frac{1}{3} - \frac{7}{3} + 1 = -1$$

$$x^2 - Sx + P = 0 \rightarrow x^2 + \frac{1}{3}x - 1 = 0 \xrightarrow{\text{مقایسه با معادله‌ی } x^2 + ax + b = 0} \begin{cases} a = \frac{1}{3} \\ b = -1 \end{cases}$$

۳۷۶. گزینه ۴ روش اول ابتدا توجه کنید که $S = \alpha + \beta = 2$ و

$P = \alpha\beta = \frac{3}{4}$. حالا تلاش می‌کنیم عبارت $\alpha^2 + \beta^2$ را به کمک اتحاد

$$A^2 + B^2 = (A + B)^2 - 2AB$$

$$\alpha^2 + \beta^2 = (\alpha + \beta)^2 - 2\alpha\beta = 2^2 - 2 \cdot \frac{3}{4} = 4 - \frac{3}{2} = \frac{5}{2}$$

$$= [(\alpha + \beta)^2 - 2\alpha\beta]^2 - 2(\alpha\beta)^2 = (S^2 - 2P)^2 - 2P^2$$

$$= (4 - \frac{3}{2})^2 - 2(\frac{9}{16}) = \frac{25}{4} - \frac{9}{8} = \frac{50 - 9}{8} = \frac{41}{8}$$

روش دوم با محاسبه‌ی $\Delta = 4 - 3 = 1$ ، ریشه‌ها را یافته و...

$$x^2 - 2x + \frac{3}{4} = 0 \Rightarrow x = \frac{2 \pm 1}{2} \Rightarrow \begin{cases} \alpha = \frac{3}{2} \\ \beta = \frac{1}{2} \end{cases}$$

$$\Rightarrow \alpha^2 + \beta^2 = \frac{9}{4} + \frac{1}{4} = \frac{10}{4} = \frac{5}{2}$$

۳۷۷. گزینه ۱ ریشه‌ی معادله است و در آن صدق می‌کند:

$$\alpha^2 - 2\alpha - 4 = 0 \Rightarrow \alpha^2 - 4 = 2\alpha$$

حالا با توجه به رابطه‌ی $\alpha^2 - 4 = 2\alpha$ حاصل عبارت موردنظر را به‌دست می‌آوریم:

$$(\alpha^2 - 4)^2 + 4\beta^2 = (2\alpha)^2 + 4\beta^2 = 4\alpha^2 + 4\beta^2 = 4(\alpha^2 + \beta^2)$$

$$= 4[(\alpha + \beta)^2 - 2\alpha\beta] = 4[(2)^2 - 2(-4)] = 4(4 + 8) = 48$$

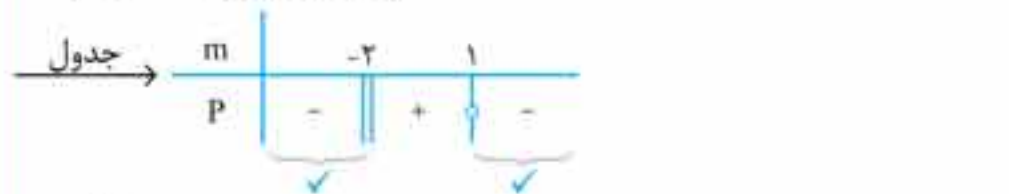
مقادیر $\alpha + \beta$ و $\alpha\beta$ را از روی ضرایب معادله محاسبه کرده‌ایم:

$$S = \alpha + \beta = \frac{-b}{a} = \frac{-(-2)}{1} = 2, P = \alpha\beta = \frac{c}{a} = \frac{-4}{1} = -4$$

۳۷۸. گزینه ۱ وقتی نمودار یک سهمی محور x ها را در هر دو طرف مبدأ قطع می‌کند، معادله‌ی مربوطه دو ریشه دارد؛ یکی مثبت و دیگری منفی و این یعنی حاصل‌ضرب ریشه‌ها باید منفی باشد:

$$P = \frac{c}{a} < 0 \Rightarrow \frac{1-m}{m+2} < 0 \xrightarrow{\text{تعیین علامت}} \begin{cases} 1-m < 0 \\ m+2 > 0 \end{cases}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} m < 1 \\ m > -2 \end{cases}$$

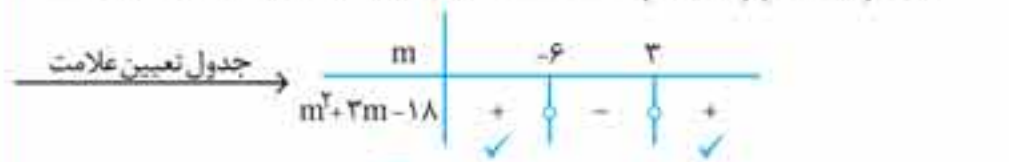
می‌خواهیم $\{m \mid m < -2 \text{ یا } m > 1\}$ مجموعه مقادیر مورد قبول m باشد $P < 0$.

۳۷۹. گزینه ۴ شرط داشتن دو ریشه‌ی حقیقی منفی در معادله‌ی درجه‌ی دو عبارت است از:

$$S < 0, P > 0, \Delta > 0$$

$$\Delta = (-2m)^2 - 4(m-6)(-3) = 4m^2 + 12m - 72 > 0$$

$$\xrightarrow{+4} \Delta = m^2 + 3m - 18 > 0 \xrightarrow{\text{تجزیه‌کن}} (m+6)(m-3) > 0$$

$$\Rightarrow m < -6 \text{ یا } m > 3$$

$$P = \frac{c}{a} = \frac{-3}{m-6} > 0 \Rightarrow m-6 < 0 \Rightarrow m < 6$$

$$S = \frac{-b}{a} = \frac{2m}{m-6} < 0$$

$$\Delta x^2 + 3x - 2 = 0 \xrightarrow{a+c=b} \begin{cases} \alpha = -1 \\ \text{یا} \\ \beta = \frac{-c}{a} = \frac{2}{\Delta} \end{cases}$$

ریشه‌های معادله‌ی $4x^2 - kx + 25 = 0$ عبارت‌اند از:

$$\begin{cases} x_1 = \frac{1}{\alpha^2} = 1 \xrightarrow{\text{در معادله قرار بده}} 4 - k + 25 = 0 \Rightarrow k = 29 \quad \checkmark \\ x_2 = \frac{1}{\beta^2} = \frac{25}{4} \end{cases}$$

۳۸۸. گزینه ۲ ریشه‌های معادله‌ی $x^2 - 3\sqrt{2}x + 4 = 0$ را α و β و ریشه‌های معادله‌ی مطلوب را x_1 و x_2 فرض می‌کنیم. در این صورت بر اساس گفته‌ی سؤال، $x_1 = \alpha^2$ و $x_2 = \beta^2$ بوده و با توجه به این‌که $S = x_1 + x_2$ و $P = x_1 x_2 = \alpha^2 \beta^2 = (\alpha\beta)^2 = 4^2 = 16 \Rightarrow x^2 - 10x + 16 = 0$.

بنابراین $x^2 - Sx + P = 0$ را یافته و معادله را به شکل $x^2 - 10x + 16 = 0$ تبدیل می‌شود و داریم:

۳۸۹. گزینه ۱ می‌دانیم که منظور از صفرهای تابع $f(x) = x - 2\sqrt{x} + 2$ ریشه‌های معادله‌ی $x - 2\sqrt{x} + 2 = 0$ است. از طرفی این معادله با تغییر متغیر $\sqrt{x} = t$ (که معادل $x = t^2$ است) به معادله‌ی درجه‌ی دوم $t^2 - 2t + 2 = 0$ تبدیل می‌شود و داریم:

$$t^2 - 2t + 2 = 0 \xrightarrow{\text{مجموع ضرایب صفر}} \begin{cases} t = 1 \\ \text{یا} \\ t = \frac{2}{1} = 2 \end{cases} \xrightarrow{x=t^2} \begin{cases} x = 1^2 = 1 = \alpha \\ \text{یا} \\ x = 2^2 = 4 = \beta \end{cases}$$

بنابراین دنبال معادله‌ای هستیم که ریشه‌های آن $\frac{1}{\alpha} + 1 = \frac{1}{1} + 1 = 2$ و $\frac{1}{\beta} + 1 = \frac{1}{4} + 1 = \frac{5}{4}$ هستند.

برای این منظور مقادیر $S = 2 + \frac{5}{4} = \frac{13}{4}$ و $P = 2 \times \frac{5}{4} = \frac{5}{2}$ را محاسبه می‌کنیم و معادله را به شکل $x^2 - Sx + P = 0$ تشکیل می‌دهیم:

$$x^2 - Sx + P = 0 \xrightarrow{\substack{S=\frac{13}{4} \\ P=\frac{5}{2}}} x^2 - \frac{13}{4}x + \frac{5}{2} = 0 \xrightarrow{\times 4} 4x^2 - 13x + 10 = 0$$

۳۹۰. گزینه ۳ اگر ریشه‌های معادله‌ی $\lambda x^2 - mx - 8 = 0$ را x_1 و x_2 و ریشه‌های معادله‌ی $2x^2 - x - 2 = 0$ را α و β بنامیم، بر اساس فرض تست و رابطه‌ی مجموع و حاصل ضرب ریشه‌ها می‌توان نوشت:

$$\lambda x^2 - mx - 8 = 0 \xrightarrow{\text{ریشه‌ها } x_1, x_2} \begin{cases} x_1 = \alpha^2 \\ x_2 = \beta^2 \end{cases}$$

$$\Rightarrow x_1 + x_2 = \alpha^2 + \beta^2 = \frac{m}{\lambda}, \quad x_1 x_2 = \alpha^2 \beta^2 = -1$$

$$2x^2 - x - 2 = 0 \xrightarrow{\text{ریشه‌ها } \alpha, \beta} \begin{cases} \alpha\beta = \frac{-2}{2} = -1 \\ \alpha + \beta = \frac{-(-1)}{2} = \frac{1}{2} \end{cases}$$

۳۸۴. گزینه ۴ جواب‌های معادله‌ی $x^2 - bx - 2c = 0$ را α و β در نظر می‌گیریم؛ برای جواب‌های معادله‌ی مطلوب (که آن‌ها را x_1 و x_2 فرض کرده‌ایم) داریم:

$$\begin{cases} x_1 = -2\alpha \\ x_2 = -2\beta \end{cases}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} S = x_1 + x_2 = -2\alpha - 2\beta = -2(\alpha + \beta) \xrightarrow{\alpha + \beta = b} S = -2b \\ P = x_1 x_2 = (-2\alpha)(-2\beta) = 4\alpha\beta \xrightarrow{\alpha\beta = -2c} P = -8c \end{cases}$$

$$\xrightarrow{x^2 - Sx + P = 0} x^2 + 2bx - 8c = 0$$

ابتدا مقادیر S و P را به دست می‌آوریم:

۳۸۵. گزینه ۴

$$S = \alpha + \beta = (\sqrt{a} - \sqrt{a+1}) + (\sqrt{a} + \sqrt{a+1}) = 2\sqrt{a}$$

$$P = \alpha\beta = (\sqrt{a} - \sqrt{a+1})(\sqrt{a} + \sqrt{a+1}) = (\sqrt{a})^2 - (\sqrt{a+1})^2 = a - (a+1) = -1$$

$$x^2 - Sx + P = 0 \Rightarrow x^2 - 2\sqrt{a}x - 1 = 0$$

بنابراین: (این تو گزینه‌ها نیست!)

$$\xrightarrow{\times \sqrt{a}} \sqrt{a}x^2 - 2ax - \sqrt{a} = 0$$

۳۸۶. گزینه ۳ با توجه به ضرایب معادله‌ی $2x^2 - 3x - 4 = 0$ و $\alpha + \beta = \frac{3}{2}$ و $\alpha\beta = -2$ است و برای S و P معادله‌ی جدید داریم:

$$S = \left(\frac{1}{\alpha} + 1\right) + \left(\frac{1}{\beta} + 1\right) = \frac{1}{\alpha} + \frac{1}{\beta} + 2 = \frac{\beta + \alpha}{\alpha\beta} + 2 = \frac{\frac{3}{2}}{-2} + 2 = \frac{-3}{4} + 2 = \frac{5}{4}$$

$$P = \left(\frac{1}{\alpha} + 1\right)\left(\frac{1}{\beta} + 1\right) = \frac{1}{\alpha\beta} + \frac{1}{\alpha} + \frac{1}{\beta} + 1 = \frac{1}{\alpha\beta} + \frac{\alpha + \beta}{\alpha\beta} + 1 = \frac{1}{-2} + \frac{\frac{3}{2}}{-2} + 1 = \frac{-1}{2} - \frac{3}{4} + 1 = \frac{-2 - 3 + 4}{4} = \frac{-1}{4}$$

حالا معادله‌ی جدید را به شکل $x^2 - Sx + P = 0$ تشکیل می‌دهیم:

$$x^2 - \frac{5}{4}x - \frac{1}{4} = 0 \xrightarrow{\times 4} 4x^2 - 5x - 1 = 0$$

۳۸۷. گزینه ۳ روش اول ابتدا معادله‌ی $x(\Delta x + 3) = 2$ را مرتب می‌کنیم و با توجه به ضرایب آن مقادیر $\alpha + \beta$ و $\alpha\beta$ را به دست می‌آوریم:

$$\Delta x^2 + 3x - 2 = 0 \xrightarrow{\text{ریشه‌ها } \alpha, \beta} \begin{cases} \alpha\beta = \frac{c}{a} = \frac{-2}{\Delta} \\ \alpha + \beta = \frac{-b}{a} = \frac{-3}{\Delta} \end{cases}$$

سپس ریشه‌های معادله‌ی $4x^2 - kx + 25 = 0$ را $x_1 = \frac{1}{\alpha^2}$ و $x_2 = \frac{1}{\beta^2}$ فرض می‌کنیم:

$$S = x_1 + x_2 = \frac{1}{\alpha^2} + \frac{1}{\beta^2} = \frac{\beta^2 + \alpha^2}{\alpha^2 \beta^2} = \frac{(\alpha + \beta)^2 - 2\alpha\beta}{(\alpha\beta)^2}$$

$$= \frac{\left(\frac{-3}{\Delta}\right)^2 - 2\left(\frac{-2}{\Delta}\right)}{\left(\frac{-2}{\Delta}\right)^2} = \frac{\frac{9}{\Delta^2} + \frac{4}{\Delta}}{\frac{4}{\Delta^2}} = \frac{29}{4}$$

بنابراین:

$$\frac{k}{4} = \frac{29}{4} \Rightarrow k = 29 \quad \checkmark$$

روش دوم چون معادله $\Delta x^2 + 3x - 2 = 0$ به راحتی حل می‌شود، مستقیماً ریشه‌های آن را به دست می‌آوریم و...

$$\Rightarrow \sqrt{\Delta} = \sqrt{1225} = 35 \Rightarrow x = \frac{-25 \pm 35}{4}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x = \frac{10}{4} = \frac{5}{2} \checkmark \\ x = \frac{-60}{4} < 0 \times \end{cases} \Rightarrow \text{ابعاد قاب} = (2x+10) \times (2x+15)$$

$$\frac{x=5}{2} (2 \times \frac{5}{2} + 10) \times (2 \times \frac{5}{2} + 15) = 15 \times 20$$

۳۹۵. گزینه ۳

راهنما: برای حل معادله‌ی درجه‌ی ۴، $ax^4 + bx^2 + c = 0$ که به معادله‌ی «دو مجذوری» معروف است، از تغییر متغیر $x^2 = t$ استفاده کرده و معادله‌ی درجه‌ی دوم، $at^2 + bt + c = 0$ را حل می‌کنیم. در این معادله اگر $\Delta = b^2 - 4ac < 0$ باشد، هر دو معادله فاقد جواب حقیقی است. ولی اگر $\Delta \geq 0$ باشد، جواب‌های به دست آمده برای t را با توجه به تغییر متغیر $x^2 = t$ ($x = \pm\sqrt{t}$) به جواب‌های معادله‌ی درجه‌ی ۴ تبدیل کرده و بررسی می‌کنیم.

$$x^4 - 8x^2 + 8 = 0 \xrightarrow{x^2=t} t^2 - 8t + 8 = 0$$

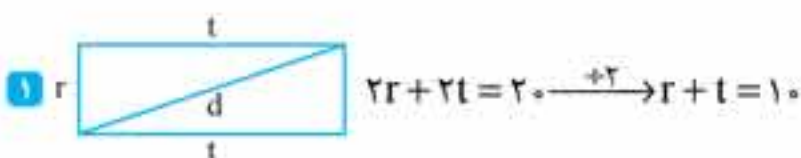
$$\xrightarrow{\text{از } \Delta \text{ برو}} t = \frac{8 \pm \sqrt{32}}{2} \Rightarrow \begin{cases} t_1 = \frac{8 + \sqrt{32}}{2} \\ t_2 = \frac{8 - \sqrt{32}}{2} \end{cases}$$

با توجه به این که $8 > \sqrt{32}$ است، هر دو ریشه‌ی t_1 و t_2 مثبت بوده و با توجه به $x^2 = t$ یا $x = \pm\sqrt{t}$ معادله‌ی اصلی چهار ریشه‌ی دوه‌دو قرینه دارد:

$$x = \pm\sqrt{t} \Rightarrow \begin{cases} x = \pm\sqrt{t_1} = \pm\sqrt{\frac{8 + \sqrt{32}}{2}} \\ x = \pm\sqrt{t_2} = \pm\sqrt{\frac{8 - \sqrt{32}}{2}} \end{cases}$$

به نظرتون آیا می‌تونیم بگیم مجموع این ۴ ریشه برابر صفره؟!

۳۹۶. گزینه ۴ مستطیل با سیم به طول ۲۰ ساخته شده، پس محیط آن برابر ۲۰ است.

$$\xrightarrow{\text{۲ رو پیدا کن}} r = 10 - t$$

$$\xrightarrow{\text{رادیکال رو بی خیال شو!}} \underbrace{d}_{\text{میتیم شود}} = \underbrace{\sqrt{r^2 + t^2}}_{\text{قطر مستطیل}} \xrightarrow{\text{باید میتیم شود}}$$

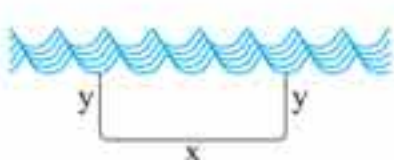
$$\xrightarrow{\text{طبق ۱}} \text{انجاد} (10-t)^2 + t^2 = 100 - 20t + t^2 + t^2$$

به تابعی درجه ۲ رسیدیم که برای min شدن کافی است طول رأس آن را حساب کنیم:

$$\xrightarrow{\text{ساده و مرتب کن}} 2t^2 - 20t + 100 \xrightarrow{\text{میتیم شود}} t = \frac{-b}{2a} = \frac{-(-20)}{2(2)}$$

$$= \frac{20}{4} = 5 \xrightarrow{r+t=10} r = 5 \xrightarrow{\text{مساحت مستطیل } S=rt} 5 \times 5 = 25$$

۳۹۷. گزینه ۲. روش اول مطابق شکل.

اگر طول مستطیل را x و عرض آن را y در نظر بگیریم، طول به کاررفته برابر خواهد بود یا: $x + 2y = 100$

حال اگر طرفین رابطه‌ی $\alpha + \beta = \frac{1}{4}$ را به توان ۳ برسانیم، خواهیم داشت:

$$\frac{\alpha^3 + \beta^3}{\frac{m}{8}} + 3 \frac{\alpha\beta}{(-1)(\frac{1}{4})} (\alpha + \beta) = \frac{1}{8} \Rightarrow \frac{m}{8} - \frac{3}{2} = \frac{1}{8}$$

$$\Rightarrow \frac{m}{8} = \frac{3}{2} + \frac{1}{8} = \frac{13}{8} \xrightarrow{\times 8} m = 13$$

۳۹۱. گزینه ۱ این بار سؤال را از منظر دیگری حل می‌کنیم. ریشه‌های

معادله‌ی $4x^2 - 7x + 3 = 0$ (به دلیل صفر شدن مجموع ضرایب) برابر $x_1 = 1$ و $x_2 = \frac{c}{a} = \frac{3}{4}$ بوده و در نتیجه ریشه‌های معادله‌ی $3x^2 + ax + b = 0$

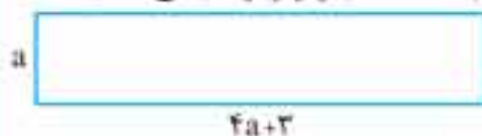
به صورت $\alpha = \frac{2}{x_1} = 2$ و $\beta = \frac{2}{x_2} = \frac{8}{3}$ هستند. حال اگر مجموع این دو ریشه را برابر رابطه‌ی مجموع دو ریشه با توجه به ضرایب معادله‌ی $3x^2 + ax + b = 0$ قرار دهیم، a به دست می‌آید:

$$\alpha + \beta = \frac{-b}{a} \Rightarrow 2 + \frac{8}{3} = \frac{-a}{3} \Rightarrow \frac{14}{3} = \frac{-a}{3} \Rightarrow a = -14$$

برای به دست آوردن مقدار b نیز می‌توانیم از حاصل ضرب ریشه‌ها کمک بگیریم:

$$\alpha\beta = \frac{c}{a} \Rightarrow 2 \times \frac{8}{3} = \frac{b}{3} \Rightarrow b = 16$$

۳۹۲. گزینه ۳ با توجه به داده‌های سؤال، مستطیل زیر را رسم می‌کنیم:

$$S_{\text{مستطیل}} = (4a+3) \times a = 45 \xrightarrow{\text{مرتب کن}} 4a^2 + 3a - 45 = 0$$

$$\xrightarrow{\text{از روش } \Delta \text{ حل کن}} \Delta = b^2 - 4ac = (3)^2 - 4(4)(-45) = 729 > 0 \Rightarrow \text{دو ریشه داریم.}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} a = \frac{-b + \sqrt{\Delta}}{2a} = \frac{-3 + \sqrt{729}}{8} = \frac{-3 + 27}{8} \\ = \frac{24}{8} = 3 = \text{عرض, } 4a+3 = 4(3)+3 = 15 = \text{طول} \\ \text{یا} \\ a = \frac{-b - \sqrt{\Delta}}{2a} = \frac{-3 - \sqrt{729}}{8} = \frac{-3 - 27}{8} \\ = \frac{-30}{8} < 0 \times \end{cases}$$

بنابراین: $\text{قطر} = \sqrt{3^2 + 15^2} = \sqrt{234}$

۳۹۳. گزینه ۴ همان طور که گفتیم در یک لیگ با n تیم، که هر تیم با دیگر تیم‌های لیگ فقط یک بازی انجام می‌دهد، تعداد کل بازی‌های

$$\text{انجام شده از رابطه‌ی } N = \frac{1}{2}n^2 - \frac{1}{2}n = \frac{n(n-1)}{2} \text{ به دست می‌آید.}$$

در اینجا داریم:

$$n = 15 \xrightarrow{N=?} N = \frac{n(n-1)}{2} = \frac{15 \times 14}{2} = 15 \times 7 = (10+5)7$$

(تعداد کل بازی‌های انجام شده لیگ) $= 70 + 35 = 105$

۳۹۴. گزینه ۱ با توجه به شکل، طول قاب مستطیل شکل برابر $2x + 15$ و عرض آن $2x + 10$ است؛ داریم:

$$(2x+15)(2x+10) = 300$$

$$\xrightarrow{\text{اتحاد جمله مشترک}} (2x)^2 + (15+10)(2x) + 15 \times 10 = 300$$

$$\xrightarrow{\text{مرتب کن}} 4x^2 + 50x - 150 = 0$$

$$\xrightarrow{+2} 2x^2 + 25x - 75 = 0 \quad (a=2, b=25, c=-75)$$

$$\xrightarrow{\text{از } \Delta \text{ برو}} \Delta = (25)^2 - 4(2)(-75) = 625 + 600 = 1225$$